

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a zo sudcov JUDr. Petra Chovanku a JUDr. Jána Deáka, o sťažnosti okresného prokurátora vo Zvolene proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/375/2016 z 26.11.2016, na verejnom zasadnutí konanom dňa 1. decembra 2016, jednohlasne takto

r o z h o d o l:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. sa **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/375/2016 z 26.11.2016.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa obvinený xxxxx, nar. xxxxxxxxxxxx, trvale bytom xxxxxxxxxxxx, toho času v xxxxxxxxxxxxxx, **b e r i e d o v ä z** ^b ^ ktorá sa nenahrádza žiadnym alternatívnym spôsobom prípustným podľa Trestného poriadku.

Väzba začne momentom zadržania a dodania obvineného do výkonu väzby a bude vykonávaná v xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Do lehoty trvania väzby sa započítava doba zadržania obvineného od 01.40 hod. dňa 24.11.2016 do 11.00 hod. dňa 26.11.2016.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudca Okresného súdu Zvolen pre prípravné konanie rozhodol, že:

I. Podľa § 87 ods. 2, § 72 ods. 3 Tr. por. sa obvinený xxxxxxxx, nar. xxxxxxxx, trvale bytom xxxxxxxxxxxx, neberie do väzby a prepúšťa sa zo zadržania na slobodu.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por. súd prijíma ponúknutú záruku za ďalšie správanie obvineného zo strany xxxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxx, trvale bytom xxxxxxxxxxxx, ako aj za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. súd nahrádza väzbu obvineného písomným sľubom zo dňa 26.11.2016.

IV. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. súd nad obvineným

xxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, ukladá dohľad probačného a mediačného úradníka, čím sa nahrádza jeho väzba z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a zároveň sa mu ukladá povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu, dostavovať sa na všetky úkony a povinnosť preberať úradné zásielky.

V. Podľa § 82 ods. 1 písm. h) Tr. por. súd obvinenému xxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxx, ukladá obmedzenie - zákaz styku s poškodenou xxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, trvalé bytom xxxxxxxxxxx, ako aj zákaz úmyselne sa priblížiť k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov.

VI. Podľa § 82 ods. 1 písm. j) Tr. por. súd obvinenému xxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxx, ukladá obmedzenie - zákaz kontaktu s poškodenou xxxxxxxx, nar. xxxxxxxx, trvale bytom xxxxxxxxxxxxxxxx, v akejkolvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

VII. Podľa § 82 ods. 1 písm. k) Tr. por. súd obvinenému xxxxxxxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, ukladá obmedzenie - zákaz zdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodenej xxxxxxxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, trvale bytom xxxxxxxxxxx, ako aj v blízkosti zamestnania poškodenej xxxxxxxxxxxxxxxx.

VIII. Podľa 82 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému xxxxxxxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, ukladá povinnosť - v lehote 24 hodín od ukončenia výsluchu presťahovať sa z adresy trvalého bydliska na adresu trvalého bydliska jeho otca, xxxxxxxxxxx, ako aj povinnosť zdržiavať sa na uvedenej adrese v čase od 19.00 hod. do 06.00 hod.

IX. Podľa § 82 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému xxxxxxxxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, ukladá povinnosť - podrobiť sa do skončenia prípravného konania psychoterapií alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

X. Podľa § 82 ods. 4 Tr. por. uložené obmedzenia a povinnosti sú nariadené bez kontroly technickými prostriedkami.

V úvode odôvodnenia tohto uznesenia je uvedený: „Prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen podala dňa 25.11.2016 o 22.30 hod. návrh na vzatie do väzby obvineného xxxxxxxxxxx z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Ako dôvod pre vzatie obvineného do väzby bola skutočnosť, že je tu dôvodná obava, že v prípade prepustenia na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti.

Vyšetrovateľ OR PZ OKP Zvolen uznesením ČVS: ORP-770/1-VYS-ZV-2016 zo dňa 24.11.2016 podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie xxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, trvale bytom xxxxxx, pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že v presne nezistenej dobe od 23:00 hod. dňa 23.11. 2016 do 00:3 8 hod. dňa 24.11. 2016 xxxxxxxxxxx, po tom ako poškodená xxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxxx, trvalé bytom xxxxxxxx odmietla na jeho výzvu nastúpiť do OMV zn. xxxxxx, ev. č. xxxxxxxxxxx, v ktorom sedel a pristavil ju na chodníku pri hlavnej ceste pri xxxxxxxxxxx, vystúpil z vozidla, zdvihol ju zo zeme, hodil ju do zadného priestoru vozidla na sedadlá na strane vodiča, čomu sa bránila tak, že ho kopla, následne jej začal prehl'adávať vrecká na vetrovke,

ktorú mala oblečenú, odkiaľ jej z pravého vrečka vybral mobilný telefón, následne ju odviezol na lúku nad sídlisko xxxxxxxx a to aj napriek tomu, že ho opakovane žiadala o to, že chce ísť domov, vozidlo zastavil na lúke, navliekol si na svoje ruky gumené chirurgické rukavice a za neustáleho slovného vyhrážania, že má pre ňu vykopanú jamu, v kufri lopatu, pajsér a paralyzér preliezol cez predné sedadlá ku nej do zadnej časti vozidla, začal ju fyzicky obťažovať, trhal z nej rifle, hodil ju o sedačku do ľahu a keď sa snažila posadiť, tak jej svojimi rukami pridržoval ohryzok na krku, následkom čoho sa dusila, následne jej chytil jednou rukou nohy, druhou sa jej snažil vyzliecť rifle, čomu sa bránila tak, že mu chytila obe ruky za zápästia a snažila sa mu ich vykrútiť, kričala a snažila sa ho odstrčiť, ale následkom vyčerpania sa brániť prestala, vyzliekol jej rifle a proti jej vôli s ňou vykonal dokonaný pohlavný styk, čím takýmto konaním poškodenej xxxxxxxxxx, nar. xxxxxxxxxx, trvale bytom xxxxxxxxxx podľa lekárskej správy spôsobil zranenia a to zlomeninu inej záprsnej kosti, diafýzy, pomliaždenie hrdla, povrchové poranenie pery a ústnej dutiny, pomliaždenie, čo si vyžiada u poškodenej xxxxxxxxxx podľa lekárskej správy xxxxxxxxxx dobu PN 7-8 týždňov“.

Z ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva predovšetkým, že okresný súd sa nestotožnil s podstatou obhajoby obvineného (že všetko bolo dobrovoľné), ale trestné stíhanie obvineného považuje za dôvodné. Prvostupňový súd tiež mal za to, že existuje väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktorý však možno vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obvineného nahradiť viacerými alternatívnymi spôsobmi prípustnými podľa Trestného poriadku (lebo okrem iného obvinený s poškodenou už nie sú v spoločnom vzťahu, obmedzenia a povinnosti obvinenému zabrániť v akomkoľvek prípadnom kontakte s poškodenou, pričom na obvineného bude dohliadať aj jeho otec, a to nielen doma, ale aj v zamestnaní). Akékoľvek porušenie uložených obmedzení a povinností bude mať podľa okresného súdu za následok vzatie obvineného do väzby.

Proti tomuto uzneseniu podal po jeho vyhlásení sťažnosť okresný prokurátor vo Zvolene, ktorú aj písomne odôvodnil a navrhol, aby bolo napadnuté uznesenie zrušené a aby bol obvinený krajským súdom vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Prokurátor argumentuje najmä tým, že: z výpovede poškodenej vyplýva, ako sčasti aj z výpovede svedka xxxxxxxxxx, že obvinený už pred teraz stíhaným skutkom poškodenú sledoval, chodil ju obťažovať do práce, robil jej schválnosti a v minulosti ju už niekoľkokrát napadol; agresívne správanie obvineného voči poškodenej sa stupňuje, čoho dôkazom sú aj zistené zranenia v teraz prejednávanom prípade; treba prihliadnúť aj na výpoveď svedka xxxxxxxxxx (od ktorého si obvinený zapožičal motorové vozidlo, lebo malo na oknách vzadu fólie), ako aj na verbálne prejavy obvineného pri páchaní stíhaného skutku (že má pre poškodenú vykopanú jamu a v aute lopatu, pričom použil aj gumené rukavice).

Prokurátor spochybňuje aj záruku otca obvineného za nápravu obvineného, vzhľadom na postihnutie otca obvineného xxxxxx st. v roku 2008 pre prečin nátlaku, ako aj pre súčasné trestné stíhanie menovaného pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., ktoré prebieha v súčasnosti na okresnom súde.

Verejně zasadnutie o podanej sťažnosti prebiehalo na krajskom súde dňa 01.12.2016, ktorého sa nezúčastnil obvinený xxxxxxxxxx zo zdravotných dôvodov (v súčasnosti je hospitalizovaný v xxxxxxxxxx).

Z obhajcom predložených lekárskejších správ klinickej psychologičky a psychiatricky z 28.11.2016 vyplýva najmä to, že: výsledky psychologického vyšetrenia tohto času svedčia pre závažnú psychopatológiu v zmysle psychotického stavu osobnosti so zhoršeným kontaktom s realitou a s vystupňovanou paranoiditou; psychiatrický nález - prítomné sú paranoidné obsahy až bludnej hĺbky, vo vnímaní aktuálne kvalitatívne poruchy nezistené, správanie ovplyvnené poruchou myslenia a nálady, pričom osobnosť je psychoticky alternovaná a odporúča sa hospitalizácia v spádovom psychiatrickom zariadení.

Na verejnom zasadnutí zástupkyňa krajského prokurátora zotrvala na písomnej argumentácii uvedenej v sťažnosti a navrhla, aby bolo napadnuté uznesenie zrušené a obvinený xxxxxxxxxxx vzatý do väzby.

Obhajca obvineného naproti tomu navrhol, aby bola podaná sťažnosť prokurátora zamietnutá z viacerých dôvodov (z dôkaznej situácie nevyplýva žiadna obava, že by obvinený pokračoval v trestnej činnosti; tento sa v minulosti nedopustil žiadneho obdobného konania; nie sú dané dôvody pre spochybňovanie dôveryhodnosti otca obvineného; vzatie obvineného do väzby by nepochybne zhoršilo aktuálny nepriaznivý zdravotný stav obvineného, ktorý podľa obhajoby nie je náležite liečiteľný vo xxxxxxxxxxxxxxx).

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce, pričom dospel k právnomu názoru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. a obvineného vziať do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Vzhľadom na doposiaľ zadovážené dôkazy, krajský súd sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu, že trestné stíhanie obvineného pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zák. je dôvodné.

Krajský súd sa tiež stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že v súčasnosti je u obvineného daný aj väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., to znamená najmä obava z pokračovania obvineného voči poškodenej v obdobnej trestnej činnosti, za akú je teraz stíhaný.

Krajský súd sa však nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že uvedený väzobný dôvod u obvineného je v súčasnosti možné nahradiť jedným, alebo viacerými alternatívnymi spôsobmi prípustnými podľa Trestného poriadku (sľub obvineného, záruka za jeho nápravu resp. obmedzenia a povinnosti uvedené v Trestnom poriadku).

Javí sa, že predošlý vzťah obvineného s poškodenou xxxxxxxxxxx medzičasom definitívne skončil, s čím sa nevie obvinený náležitým spôsobom vyrovnáť. Dôkazom toho je v ostatnom čase najmä obťažovanie poškodenej zo strany obvineného, ako aj násilie, ktoré má

stupňujúcu tendenciu a prejavilo sa aj v ostatnom konflikte s poškodenou, za čo je teraz obvinený trestne stíhaný.

Pri výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 25.11.2016 obvinený prehlásil: „Na doplnenie uvádzam, že nikdy som nebol liečený na závislosti na alkohole ani na iných omamných látkach, nikdy som nenavštevoval psychológa a ani psychiatra, cítim sa byť zdravý a schopný výsluchu“.

Z aktuálnych lekárskejších správ v odbore psychológie a psychiatrie okrem iného vyplýva, že u obvineného ide okrem iného o závažnú psychopatológiu, pričom jeho správanie je ovplyvnené poruchou myslenia a nálady. Z uvedeného preto možno vyvodit' aj značnú nepredvídateľnosť správania obvineného pri pobyte na slobode - o čom nepochybne svedčí aj jeho pobyt v súčasnosti v psychiatrickej nemocnici.

S poukazom na aktuálne trestné stíhanie otca obvineného - xxxxxxxxxx st., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., sa záruka otca obvineného, ponúknutá za ďalšie správanie obvineného, javí byť značne diskutabilná.

Berúc do úvahy najmä konkrétny charakter stíhaného zločinu (najmä značné fyzické násilie obvineného voči poškodenej), skutočnosť, že nevhodné správanie obvineného voči poškodenej sa stupňuje, pričom vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav obvineného, jeho správanie na slobode je do značnej miery nepredvídateľné, krajský súd na rozdiel od okresného súdu nedospel k rozumnej istote, že by bolo možné väzbu obvineného nahradiť ktorýmkoľvek alternatívnym spôsobom prípustným podľa Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov bolo napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušené a obvinený xxxxxxxxxx vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože skutočne existuje dôvodná obava, že v prípade pobytu na slobode by mohol pokračovať voči poškodenej v obdobnej trestnej činnosti, za akú je teraz trestne stíhaný.

Keďže obvinený nebol prítomný na verejnom zasadnutí krajského súdu konanom o podanej sťažnosti okresného prokurátora vo Zvolene, väzba obvineného začne momentom jeho zadržania a dodania do výkonu väzby, pričom bude vykonávaná v xxxxxxxxxx (prípadne v inom zariadení, pokiaľ to bude zdravotný stav obvineného vyžadovať).

Do lehoty trvania väzby bude započítaný aj doterajší čas zadržania obvineného v čase od 01.40 hod. dňa 24.11.2016 (zadržanie políciou) do 11.00 hod. dňa 26.11.2016 (čas prepustenia obvineného zo zadržania zo strany sudcu Okresného súdu Zvolen pre prípravné konanie).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Banskej Bystrici, 1. decembra 2016

JUDr. Juraj Babjak
predseda senátu